

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้สั่งยุบพรรคนิติมหาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคนิติมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคนิติมหาชนเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคที่จัดตั้งขึ้นเกินเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินจัดทำรายงานการดำเนินการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ซึ่งในกรณีนี้ต้องแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ปรากฏว่า พรรคนิติมหาชนไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเวลาที่กำหนด เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคนิติมหาชนส่งคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคนิติมหาชนเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเพียง ๕๓ วัน การที่พรรคนิติมหาชนจัดส่งรายงานการดำเนินการของพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเกินกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้ เป็นความผิดพลาดที่มีได้เจตนาและจงใจแต่ประการใด ควรได้รับการบรรเทาโทษ เพื่อให้พรรคมีโอกาสรับใช้ประเทศชาติและสังคมต่อไป

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคนิติมหาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕

หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและคำรับของพรรคนิติมหาชนฟังได้ว่า พรรคได้รับจดทะเบียนให้เป็นผู้สมัครพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ นับถึงวันที่ ๓๑ เดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันสิ้นปีปฏิทินแล้วเกินกว่า ๕๐ วัน พรรคจึงมีหน้าที่ต้องทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคต่อนายทะเบียนในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๓ ยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ แต่พรรคไม่ได้ดำเนินการ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคนิติมหาชนได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคนิติมหาชนได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง การที่พรรคอ้างว่า พรรคได้รับจัดตั้งนับถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ เพียง ๕๓ วัน เท่านั้น ควรได้รับการบรรเทาโทษ เพื่อให้พรรคสามารถดำเนินการต่อไปได้นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามกฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญใช้ดุลพินิจถึงเหตุอันควรได้รับความปรานีได้ จึงไม่อาจรับฟังเพื่อหักล้างคำขอให้สั่งยุบพรรคของนายทะเบียนพรรคการเมืองซึ่งเป็นผู้ร้องได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงให้ยุบพรรคนิติมหาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ